

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Salangen kommune
Postboks 77

9355 Sjøvegan

Deres ref.

Vår ref.
17/3054

Dato
.05.2017

Klage fra Salangen kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Troms politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 7. februar 2017 fra Salangen kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Salangen kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistriktene Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen og Ibestad til Midt-Troms lensmannsdistrikt. Lensmannsdistriktet har følgende tjenestesteder: Balsfjord lensmannskontor, Målselv lensmannskontor, Bardu lensmannskontor og Ibestad lensmannskontor».

Politidirektoratet har i brev av 28. februar 2017 oversendt klagen fra Salangen kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Salangen kommune og Troms politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Salangen kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

Postadresse   Kontoradresse   Telefon - sentralbord   Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep Gullhaug Torg 4A   22 24 90 90
0030 Oslo   0484 Oslo   Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Karl-Vidar Solberg
22 24 55 70
karl-vidar.solberg@jd.dep.no

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikter, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpoltireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt, samt nasjonale diskusjoner underveis i politidirektørens nasjonale ledergruppe (NLG).

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 7. februar 2017 fra Salangen kommune er det blant annet anført at Troms politidistrikt ikke har lagt til rette for involvering av kommunen i tråd med prosesskravene og at kommunen opplever å ikke ha fått direkte tilbud om deltakelse i styringsgruppen.

Kommunen har videre anført at prosessen ikke har vært transparent og at styringsgruppen ikke har lagt frem plan for involvering av lokalsamfunnet.

Salangen kommune har utover dette anført at tidspresset i reformprosessen har vært til hinder for dialog med lokalsamfunn og kommuner samt at oppgaver er fjernet fra tjenestestedene.

3. Anførsler fra berørte kommuner

Politidirektoratet har opplyst at fire av 24 kommuner i Troms politidistrikt har kommet med synspunkter på klagen fra Salangen kommune. Dette er henholdsvis Lenvik kommune, Tranøy kommune, Dyrøy kommune og Ibestad kommune. Ut over disse registrerer departementet at også Bardu kommune i brev til Politidirektoratet av 17. februar 2017 har fremmet anførsler vedrørende Salangens klage.

Ordføreren i Lenvik kommune anfører i e-post til Politidirektoratet at han ikke er enig i beskrivelsen i klagen fra Salangen kommune om at prosessen har vært dårlig forankret. Han anfører at styringsgruppens medlemmer har gitt sine innspill, og drøftet ulike alternativer, både hva gjelder hvilke politioppgaver som er viktig for kommunene, tjenestestruktur og tjenestestedsstruktur.

Tranøy kommune tar vedtaket til etterretning og har ingen ytterligere kommentarer.

Dyrøy kommune støtter i sitt svarbrev av 15. februar 2017 klagen fra Salangen kommune. Kommunen viser samtidig til sin høringsuttalelse av 24. november 2016 angående nærpoltireformen, hvor kommunen «[...] *uttrykte klar skepsis til nedleggelse av nok et lensmannskontor i en av våre nabokommuner*». Dyrøy kommune anfører videre at de, som Salangen kommune, i liten grad har hatt anledning til å gi uttrykk for sitt syn i saken.

Ibestad kommune mener at kommunene har vært godt involvert i prosessen rundt politireformen, at prosesskravene er fulgt og at det har vært mulig å involvere seg lokalt. Kommunen fremholder videre at responstiden blir betydelig bedre ved den foreslått strukturen.

Bardu kommune støtter ikke klagen til Salangen kommune og ber om at Politidirektoratets avgjørelse opprettholdes. I sitt brev av 17. februar 2017 anfører kommunen at Politidirektoratets avgjørelse vil gi det beste utgangspunktet for servicekrav, responstid og forebyggende arbeid.

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 28. februar 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Salangen kommune.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om sammenslåing av lensmannsdistriktene Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen og Ibestad, var basert på tilrådning fra politimesteren i Troms politidistrikt. Politimesterens tilrådning er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og fagforeninger.

Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Salangen kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 14. februar 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Salangen kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Salangen kommune, og Politidirektoratet har vurdert innspillene fra Lenvik, Tranøy, Dyrøy og Ibestad kommuner. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingene fra disse kommunene som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren i Troms politidistrikt om endringer i den lokale strukturen i Troms politidistrikt.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd.

For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Troms politidistrikt. Det fremkommer her blant annet at politimesteren i Troms har hatt en omfattende lokal prosess med involvering av kommunene, i tillegg til tjenestemannsorganisasjonene.

Salangen kommune har i sin klage anført at Troms politidistrikt ikke har fulgt de prosessuelle krav som Stortinget har forutsatt. Kommunen opplever å ikke ha fått tilbud om deltakelse i styringsgruppen, at prosessen ikke har vært transparent, at styringsgruppen ikke har lagt fram plan for involvering av lokalsamfunnet og at tidspresset i reformprosessen har vært til hinder for dialog med lokalsamfunn og kommuner. Klagen gis støtte fra Dyrøy kommune, som er av samme oppfatning.

Departementet vurderer det imidlertid slik at kravene til prosess for utforming av tjenestestedsstrukturen i Troms politidistrikt er godt ivarettatt. Denne oppfatningen er

sammenfallende med Bardu, Ibestad og Lenvik kommuners uttalelser til Salangen kommunes klage.

Departementet er av den oppfatning at politimesterens redegjørelse viser at Salangen kommune har hatt rimelig anledning til å legge frem sitt syn og at kravene til en transparent prosess er ivaretatt. Departementet finner videre at Salangen kommune er orientert og gitt mulighet for tilbakemelding på de foreslåtte prosessene.

I sitt brev til Politidirektoratet av 14. februar 2017 gir politimesteren i Troms politidistrikt en omfattende redegjørelse for prosessen. Salangen kommune var representert da politimesteren orienterte om nærpoltireformen og den forestående prosessen på Fylkesmannens januarmøte/KS' strategikonferanse den 13. januar 2016. Det er videre opplyst at Sør-Troms regionråd 26. februar 2016 pekte ut ordførerne i Harstad og Ibestad som styringsgruppemedlemmer, og at deres mandat igjen ble bekreftet av Salangen kommune 10. mai 2016. Videre er det opplyst at Salangen kommune ikke på noe tidspunkt har henvendt seg til politiet og anmodet om deltakelse i styringsgruppen.

Politimesteren anfører videre at det etter anmodning fra ordføreren i Salangen 3. mars 2016 ble gjennomført et møte med delprosjektleder og ordførerne i Salangen, Lavangen og Gratangen. Det ble her orientert om reformen og plan for lokal involvering. Videre la styringsgruppen 16. juni 2016 fram en plan for involvering av lokalsamfunnene. Salangen kommune ble anmodet om innspill til styringsgruppemøte 3. oktober 2016, og møtereferatene er sendt ut fortløpende. Ordføreren i Salangen har også vært innkalt til styringsgruppemøte den 30. oktober 2016.

Politimesteren har videre fremholdt at delprosjektlederen møtte i Salangen kommunestyre 12. september 2016 og at ordføreren i Salangen var til stede da politimesteren deltok i felles politirådsmøte for de sju kommunene Balsfjord, Målselv, Bardu, Ibestad, Salangen, Lavangen og Gratangen 22. november 2016. Videre er det opplyst at ordføreren i Salangen deltok under høringskonferansen 29. november 2016.

Salangen kommune anfører videre i sin klage at tidspress i prosessen har vært hemmende. Departementet slutter seg imidlertid til Politidirektoratets vurdering av at Troms politidistrikts prosess har gitt nødvendig tid til dialog og involvering.

Kommunen reiser i klagen innsigelser til at oppgaver er fjernet fra tjenestestedene, og at dette er en dreining i motsatt retning av et nærpolti. Politimesteren anfører at hovedtyngden av Salangens innbyggere vil få kortere reisetid enn 30 minutter til Setermoen, og departementet legger til grunn at Bardu lensmannskontor på en god måte både vil håndtere publikumshenvendelser og utføre polititjenesten.

Departementet vil samtidig peke på at etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for en mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av mannskaper til operativ tjeneste, herunder vil økt patruljevirkosomhet kunne gi kortere responstid.

Departementet vil i den forbindelse vise til at Salangen lensmannskontor i dag har seks ansatte, henholdsvis fem polititjenestepersoner og en sivilt ansatt.

For øvrig vil departementet bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, lensmannsdistriktet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Politimesteren har fremholdt at Salangen kommune totalt sett vil få et tjenestetilbud som er bedre enn dagens og departementet slutter seg til denne vurderingen.

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd.

Departementet finner etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Salangen kommune i Troms politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur